

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
אגף המשמעת

י"ז אדר תש"ע
03 מרץ 2010

המש 2010-793

אל:

הסמנכ"ל לים הבכירים למינהל ומשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, המוסד לביטוח לאומי
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, רשות שדות התעופה
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, חברת דואר ישראל
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, שירות התעסוקה
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, רשות השידור
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, רשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, רשות ההגבלים העסקיים
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, רשות העתיקות
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, כנסת ישראל
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, מבקר המדינה
הסמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, בית הנשיא

שלום רב,

הנדון: **עדכונים בתחום המשמעת ומקבץ פסיקה של הדין המשמעת**

בחוזר זה, אבקש להביא בפניכם מקבץ פסקי דין נבחרים העוסקים בעבירות משמעת, אשר יצאו במהלך החודשים ינואר – מרץ 2010 מפתחם של בית המשפט המחוזי ובית הדין למשמעת של עובדי המדינה, וכן להביא בפניכם מספר עדכונים באשר לעבודתנו באגף המשמעת.

כמו בחוזרים הקודמים, אבקשכם גם כעת להקפיד להעביר את המידע המובא בפניכם בקרב כלל העובדים, דבר אשר יסייע רבות בהטמעת ערכי המשמעת בשירות הציבורי ויסייע בהעברת מסר ברור ומרתיע לכלל עובדי המדינה, זוטרו ובכיר כאחד, בדבר החובה לכבד ולקיים את כללי המשמעת.

בחודש פברואר 2010 יצא תחת ידו של בית המשפט המחוזי בירושלים פסק דין בערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית הדין למשמעת, עע"מ 202/09 **אליהו מלכה נ' נציבות שירות המדינה**. פסק הדין עסק בעובד בכיר בבית הדין הרבני (להלן – העובד) אשר ניסה לקבל טובות הנאה בכסף או בשווי כסף מבאי בית הדין הרבני, תוך ניצול מעמדו בשירות המדינה, וכן התנהג התנהגות שאינה הולמת. בית הדין למשמעת גזר על המערער אמצעי משמעת של נזיפה חמורה, פיטורים לאלתר משירות המדינה ופסילה לצמיחות ממילוי כל תפקיד בהנהלת בתי הדין הרבניים. העובד ערער על הכרעת הדין באחד מתוך שלושת האישומים בהם הורשע וכן על גזר הדין. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של העובד, וקבע כי לצורך עבירה של קבלת טובות הנאה אסורות על ידי עובד ציבור, **דן בבקשתו לקבלן**, שכן אין המדובר בעבירה המושתתת על מבחן תוצאתי:

"עצם הצגת בקשה כזאת על ידי עובד הציבור, שטמונה בה גם הבעת נכונות מצדו לכרוך הושטת סיוע בעניין הקשור לתפקידו בקבלת טובת הנאה, מביאה נזק של ממש לשירות המדינה ומערערת את תשתיתו הערכית והמוסרית. היא מלמדת על השחתת המידות של העובד, ועלולה להשחית עובדי מדינה נוספים. היא טומנת בחובה פוטנציאל לסטיית העובד מן השורה במילוי תפקידו. משכך יש בה לפגוע במעמד ובתדמית של שירות המדינה בעיני הציבור הרחב, ולכרסם באמון שהציבור נותן בעובדי הציבור."

באשר לגזר הדין, פסק בית המשפט כי המערער ביצע עבירות משמעת חמורות וכי יש לתת דגש רב לתפקידו הבכיר של העובד בשירות המדינה, בציינו כי: **"כמידת בכירותו של העובד כך מידת אשמתו והתגובה המשמעתית הראויה בגינה"**. בית המשפט קבע כי בכירותו של העובד בשירות המדינה מצדיקה את הפסקת עבודתו בשירות המדינה לאלתר, ודחה את ערעורו של העובד על חומרת גזר הדין בשל היותו מידתי ומאזן כהלכה בין האינטרסים הפרטיים של העובד לבין האינטרס הציבורי.

ביום 12.1.10 החליט נציב שירות המדינה לבטל את החלטת וועדת המינויים למינוי ראשי נציגויות בחו"ל אשר החליטה על מינויו של עובד בכיר במשרד החוץ לתפקיד ראש נציגות בחו"ל, זאת על אף שכנגד העובד תלויה ועומדת תובענה משמעתית במספר אישומים, ובהם זיוף מסמך על מנת לקבל טובות הנאה כספיות, ניצול מעמד, הפרת הוראות תקנון שירות החוץ והעדת עדות שקר בנוגע להליך המשמעת המתנהל נגדו.

לאחר שנערך לעובד שימוע, הגיע נציב שירות המדינה לכלל מסקנה כי בהחלטת וועדת המינויים נפלו פגמים הן באשר לדרך קבלת ההחלטה בדבר מינויו של העובד לתפקיד והן בעצם קבלת ההחלטה לגופה אשר קיים בה חוסר סבירות המצדיק את התערבותו. הנציב ציין בהחלטתו כי מינויו של העובד לתפקיד אינו תואם את האינטרס הציבורי בדבר שקילתו של ההליך המשמעת בעניינו של העובד, וכן כי וועדת המינויים לא נתנה דעתה באופן הנדרש למידת התאמתו של העובד לתפקיד בהתחשב בהליך המשמעת המתנהל נגד העובד, כמו גם לכך שהמדובר במינוי לתפקיד בכיר וייצוגי, וכי לתפקיד זה יש למנות אדם הראוי מבחינת רמתו הערכית – מוסרית למלא אחר השליחות הממלכתית אליה הוא נשלח מטעם משרד החוץ. נציב שירות המדינה קבע כי אי ביטול מינויו של העובד לתפקיד, יהיה בו כדי לפגוע פגיעה מהותית ועמוקה בדמותו של שירות המדינה בישראל, ולהסב נזק ממשי ליחס הכבוד שהאזרח רוכש לשירות המדינה.

בהקשר זה, אבקש להפנות את תשומת לבכם פעם נוספת לנוהל שהופץ על ידינו בחודש שעבר בנושא "בחינת התאמתו של מועמד למשרה בשירות המדינה (מועמדים בעלי עבר פלילי או משמעת ומועמדים אשר תלויים ועומדים נגדם הליכים פליליים או משמעתיים)". מטרת הנוהל לקבוע כללים ברורים ולהסדיר ולהבנות את שיקול הדעת בכל הקשור לקליטת מועמדים (הן מועמדים מחוץ לשירות המדינה והן מועמדים מתוך שירות המדינה) בעלי עבר פלילי או משמעת ומועמדים אשר תלויים ועומדים נגדם הליכים פליליים או משמעתיים למשרה בשירות המדינה. הכל כדי להבטיח כי רק מועמדים ראויים ימונו לשירות המדינה, ועל מנת להגיע בכל אחד מהמקרים אשר בא בפנינו לאיזון הראוי בין האינטרסים והזכויות של המועמד לבין חובתה של רשות ציבורית לקחת בחשבון שיקוליה גם את המידע הפלילי ו / או המשמעת הקיים בעניינו של מועמד, במטרה לשמור על אמון הציבור בשירות המדינה, להגן על מקצועיותו של השירות הציבורי ועל טוהר המידות שבו.

את הנוהל ניתן לראות גם באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה בכתובתו <http://www.civil-service.gov.il>. יש להקפיד ליישמו ולפעול לפיו, ולוודא כי כל העוסקים במלאכת קליטת עובדים למשרות בשירות המדינה יפעלו על פי האמור בו. בנוסף, יש להביא דבר הנוהל לידיעת כלל העובדים.

אני תקווה כי קובץ זה יהא לכם לעזר ויעשה בו שימוש משכיל (לנוחיותכם, צורף תוכן עניינים לקובץ זה).

בברכה,

אסף רוזנברג, עו"ד
ממונה בכיר (משמעת)

העתק:

מר יהודה וינשטיין - היועץ המשפטי לממשלה
מר משה לדור - פרקליט המדינה
מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה
המנכ"לים במשרדי הממשלה, יחידות הסמך והגופים הכפופים לאגף המשמעת
מר יעקב ברגר - המשנה לנציב שירות המדינה
מר שי ניצן - משנה לפרקליט המדינה (עניינים מיוחדים)
מר מוטי אהרוני - סגן נציב שירות המדינה (משרדי ממשלה ויחידות הסמך)
מר יוסי קינר - סגן נציב שירות המדינה (מערכת הבריאות)
מר אלי אברבנאל - פרקליט מחוז ירושלים (פלילי)
מר עמית אייסמן - פרקליט מחוז חיפה (פלילי)
מר דן אלדד - מנהל תחום תפקידים מיוחדים, פרקליטות המדינה
מר נתנאל לויט - מנהל אגף חקירות משמעת
היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה, יחידות הסמך והגופים הכפופים לאגף המשמעת

מקבץ פסיקה לחודשים ינואר-מרץ 2010

תוכן עניינים:

עמודים

עבירה

קבלת דבר במרמה והפרת אמונים

- 1..... פסיקה של בית המשפט המחוזי.....
2..... פסיקה של בית הדין למשמעת לאחר קיום הליך פלילי.....

מעשים מגונים

- 3-5..... פסיקה של בית הדין למשמעת לאחר קיום הליך פלילי.....
6..... פסיקה של בית הדין למשמעת.....

התעללות בחסר ישע

- 7-8..... פסיקה של בית הדין למשמעת לאחר קיום הליך פלילי.....

שחד

- 9..... פסיקה של בית הדין למשמעת לאחר קיום הליך פלילי.....

דיווחים כוזבים

- 10..... פסיקה של בית הדין למשמעת.....

קבלת דבר במרמה והפרת אמונים

פסיקה של בית המשפט המחוזי

1. בד"מ 71/06 נציבות שירות המדינה נ' פלוני

העובד הועסק כסגן המזכיר הראשי בבית הדין הרבני באזור ת"א. כנגד העובד הוגשה תובענה המייחסת לו שלושה אישומים אשר אירעו במהלך התקופה בה שימש כסגן המזכיר הראשי בבית הדין הרבני האזורי. עם הגשת התובענה הושעה העובד מעבודתו על ידי נציב שירות המדינה.

על פי האישום הראשון, לקראת סוף שנת 2005 אזרחית ביקשה מהעובד סיוע בהוצאת ירושה. זמן קצת לאחר פנייתה אליו, התקשר העובד אל אותה אזרחית כאשר התברר לו שיש ברשותה בית דפוס, והחל לערוך בירורים להדפסת ברכונים לחתונת בתו. העובד ביקש מהאישה הנחה בתמורה לסיועו בהוצאת צו הירושה.

על פי האישום השני, בחודש אוגוסט 2005 החליט דיין מבית הדין הרבני האזורי על ביטול צו עיכוב יציאה מהארץ בתיק בו דן. כאשר נודע הדבר לעובד, הוא נכנס לאולם בית הדין ופנה אל הדיין בצעקות והתפרץ עליו, ועל אף בקשותיו החוזרות ונשנות של הדיין העובד לא יצא, אלא רק בעקבות התערבות המזכיר הראשי.

על פי האישום השלישי, המתייחס לאירוע משנת 2003, אזרח הגיע לבית הדין על מנת לצלם מסמכים מתיק הגירושין של אחותו. העובד הציע לסייע לו וביטל באמצעות מפתח את התשלום למכונת הצילום. בסמוך לאחר מכן, הסיע אותו אזרח את העובד ובמהלך אותה נסיעה ביקש העובד מאותו אזרח כסף לשם "הכנסת כלה" לבתו, בתמורה לסיוע שלו בטיפול בתיק הגירושין של אחותו.

ביום 7.9.08 הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), 2) ו- (3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג – 1963 (להלן – חוק המשמעת).

ביום 23.12.08 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה לצמיתות ממילוי כל תפקיד בהנהלת בתי הדין הרבניים.

ביום 6.7.09 הגיש העובד ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים על הכרעת הדין ועל גזר הדין, וביום 4.2.09 דחה בית המשפט את ערעורו של העובד, בקבעו לעניין בקשת טובת הנאה מצידו של עובד ציבור כי: "עצם הגשת בקשה כזאת על ידי עובד הציבור, שטמונה בה גם הבעת נכונות מצדו לכרוך הושטת סיוע בעניין הקשור לתפקידו בקבלת טובת הנאה, מביאה נזק של ממש לשירות המדינה ומערערת את תשתיתו הערכית והמוסרית. היא מלמדת על השחתת המידות של העובד, ועלולה להשחית עובדי מדינה נוספים. היא טומנת בתוכה פוטנציאל לסטיית העובד מן השורה במילוי תפקידו. משכך יש בה לפגוע במעמד ובתדמית של שירות המדינה בעיני הציבור הרחב, ולכרסם באמון שהציבור נותן בעובדי הציבור".

העובד הועסק במשרד החינוך, כמורה בבית הספר אלראסלה בתל שבע. עם הגשת כתב האישום כנגד העובד, הוא הושעה מעבודתו על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדו.

כנגד העובד הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בבאר שבע אשר ייחס לו שמונה עבירות של קבלת דבר במרמה ועבירה אחת של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 415 סיפא וסעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, זאת בגין מעשים אלו: בסמוך לחודש ספטמבר 2001 הטיל מנהל בית הספר על העובד לבצע רישום שעות עבודה של המורים ולדווח על כך למשרד החינוך. בסמוך לחודש אוקטובר 2001, החליטו העובד ואשתו להונות את משרד החינוך ולקבל במרמה כספים על ידי רישומים כוזבים לפיהם אשת העובד ואישה נוספת עבדו בבית הספר ולקבל את המשכורת אשר הועברו בעקבות הרישומים הכוזבים ישירות לחשבון הבנק של אשת העובד שכלל לא עבדה בבית הספר.

בעקבות מעשים אלו, קיבלה אשת העובד לחשבון הבנק שלה את הכספים שנתקבלו במרמה. העובד ואשתו הגישו שמונה פעמים דרישה כוזבת כאמור, וקיבלו סכום כולל של 19,602.95 ₪.

ביום 26.9.06 הרשיע בית המשפט השלום בבאר שבע את העובד על סמך הודאתו במיוחס לו, וביום 7.4.08 ביטל את הרשעת העובד והשית עליו 180 שעות לתועלת הציבור, צו מבחן לתקופה של 12 חודשים ופיצוי למשרד החינוך בסך של 20,000 ₪.

ביום 4.2.09 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המדינה כנגד אי הרשעת העובד וקבע כי העובד יורשע ב- 8 עבירות של קבלת דבר במרמה ועבירה אחת של מרמה והפרת אמונים. אשר ליתר חלקי גזר הדין קבע בית המשפט המחוזי כי יעמדו בעינם.

ביום 27.7.09 לאחר סיומו של ההליך הפלילי הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק המשמעת.

בית הדין הדגיש את חומרת המעשים בהם כשל העובד וציין כי:

"עבירות משמעת של אנשי חינוך שדבק בהן כתם מוסרי מצדיקות נקיטה באמצעי משמעת, שיהא בהם מסר ברור המוקיע תופעות שכאלה, כדי להגן על מעמדה של מערכת החינוך ועל סמכותם המוסרית של עובדי הוראה כלפי תלמידיהם."

ביום 24.12.09 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פטורין לאלתר תוך תשלום פיצויי פטורין מלאים. 3. פסילה ממשרד החינוך לתקופה של 3 שנים.

מעשים מגונים

פסיקת ביה"ד לאחר הליך פלילי

3. בד"מ 131/09 נציבות שירות המדינה נ' פלוני – מעשים מגונים בקטין

העובד הועסק במשרד החינוך כמורה בבית ספר יסודי בנתניה. עם הגשת כתב האישום כנגד העובד, הוא הושעה מעבודתו על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדו.

כנגד העובד הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בנתניה אשר ייחס לו שלושה אישומים של מעשים מגונים בקטינים לפי סעיפים 348(א) ו-345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כמפורט: על פי האישום הראשון, בשנת 2004 ניגשה אל העובד קטינה (ילידת 1992) אשר נכשלה בבחינה על מנת לשוחח עימו, במעמד זה ביצע בה העובד מעשה מגונה בכך שנגע בכתפה ובחזה שלה. על פי האישום השני, במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2004, בעת מתן שיעור פרטי בביתו של קטין (יליד 1993) ביצע בו העובד מעשה מגונה בכך שקירב את כיסאו לקטין והניח את ידו על איבר מינו של הקטין. על פי האישום השלישי, במהלך שנת 2004, במהלך שיעור חשבון בבית הספר, ניגש העובד לבדוק עבודתו של קטין (יליד 1993), במעמד זה ביצע בו העובד מעשה מגונה בכך שטפח על שכמו והניח את ידו על איבר מינו של הקטין.

ביום 28.7.09, לאחר שהעובד הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון, גזר בית המשפט את דינו של העובד בהשיתו עליו עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פיקוח שירות המבחן למשך שנה ופיצוי הקטינים שנפגעו ממעשיו בסכום של 20,000 ₪ שיחולקו ביניהם.

ביום 20.1.10 לאחר סיומו של ההליך הפלילי, הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), (4) ו-6 לחוק המשמעת.

בית הדין עמד בגזר דינו על חומרת המעשים של העובד בקובעו כי: "מעשיו של הנאשם נמצאים בקצה החמור של מעשי ההטרדה המינית, ובעיקר נוכח העובדה שהם נעשו על ידי מורה ומחנך כלפי תלמידים שהיו נתונים להשגחתו. השארתו במערכת החינוך עלולה לחשוף, באופן פוטנציאלי ונוכח רמת מסוכנותו שטרם חלפה (נמוכה בינונית, כאמור), גם אחרים לפגיעות נוספות. זאת ועוד, אף תדמיתה של מערכת החינוך תיפגע קשות בעיני הציבור, בודעו שמורה שנכשל בעבירות מין כה חמורות ישמש בתפקידי חינוך. הקלון שדבק בנאשם כמחנך וכמורה, אם יישאר בתפקידו, עלול לדבוק במערכת החינוך כולה, שתיראה כאילו היא אדישה לשלום תלמידיה ולערכים של כיבוד המוסר."

ביום 1.2.10 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר ללא תשלום של פיצויי פיטורין. 3. פסילה לצמיתות לכל תפקיד במשרד החינוך. 4. פסילה לצמיתות לכל תפקיד בשירות הציבורי שחוק שירות המדינה (משמעת) חל עליו ואשר יש בו מגע עם ילדים ונוער. 5. פסילה לשירות המדינה לתקופה של 10 שנים.

4. בד"מ 66/09 נציבות שירות המדינה נ' פלוני – מעשה מגונה בכוח

העובד שימש צבע במחלקת האחזקה של משרד הבריאות. עם הגשת כתב האישום כנגד העובד, הוא הושעה מעבודתו על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדו.

כנגד העובד הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בתל אביב, המייחס לו עבירה של מעשה מגונה בכוח לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 בגין מעשיו אלו: ביום 13.1.05, עת שימש העובד צבע בבית החולים "שיבא" בתל השומר, נכנס העובד לשירותי הגברים, בשעה שהמתלוננת ניקתה את שירותי הגברים כשהיא נמצאת עם גבה לכניסת השירותים, אחז בשערה של המתלוננת, סובב אותה אליו ונישקה על פניה ללא הסכמתה.

ביום 5.5.08 הרשיע בית משפט השלום את העובד במיוחס לו בכתב האישום, וביום 22.1.09 גזר בית משפט השלום את דינו של העובד והשית עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, קנס על סך 500 ₪ ופיצוי למתלוננת בסך של 2,500 ₪.

ביום 18.10.09 דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את ערעורו של העובד על חומרת עונשו.

ביום 10.12.09 לאחר סיומו של ההליך הפלילי הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3) ו-6 לחוק המשמעת. בית הדין בגזר דינו ציטט מדבריו של בית משפט השלום בתל אביב בהתייחס לחומרת העבירות אותן עבר העובד:

"יש לראות בחומרה יתרה את מעשהו של הנאשם, אשר בניגוד לרצונה של אישה אשר עבדה יחד איתו, אחז בשערה, סובב אותה ונישק אותה בפניה. יש להרתיע את הנאשם המופיע כיום בפניי, וכן להרתיע עבריינים פוטנציאליים, למען יראו וייראו ולמען ידעו כי מי שיתיר לעצמו לתת פורקן לנטיותו המיניות, אף באופן רגעי, כלפי נשים שאינן מעוניינות בכך, יהיה עליו לתת את הדין על כך. יתרה מכך, הנאשם לקח אחריות חלקית בלבד על מעשיו, לא הביע בפני שירות המבחן ואף לא בפני חרטה כנה ומוחלטת ואף איים על המתלוננת בפני קצינת המבחן כי תיפגע אם יפוטר מעבודתו. כל אלה באים להצביע על אדם שלא הפיק לקחים מההליך הפלילי המתנהל כנגדו ואף לא הורתע ממנו."

ביום 10.12.09 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו בדעת רוב את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורים לאלתר. 3. פסילה מלמלא כל תפקיד במשרד הבריאות, למשך 3 שנים מיום השעייתו.

5. בד"מ 121/08 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- מעשים מגונים בקטין

העובד הועסק כסגן מנהל בית ספר יסודי באזור הצפון.

כנגד העובד הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בנצרת, ממנו זוכה בתאריך 24.10.07 מחמת הספק מעבירות פליליות. ביום 4.9.08 דחה בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על הזיכוי.

חרף זיכוי של העובד, הוגשה כנגדו תובענה משמעתית על בסיסם של הממצאים העובדתיים שאותם קבעו ערכאות השיפוט שדנו כאמור בעניינו של העובד.

הממצאים על בסיסם הוגש כתב האישום היו כמפורט: במהלך כהונתו כסגן מנהל בית הספר, נהג העובד כדבר שבשגרה, לחבק ולנשק באופן אבהי, את הילדים הלומדים בבית הספר.

כמו כן, בשנת 2006, יצאו ילדי כיתות ו' לטיול שנתי בן שלושה ימים לירושלים, ביניהם קטין (יליד 1994). העובד הצטרף לטיול ובשעות הלילה, כשלנו הילדים סייר העובד בין החדרים ובדק האם הילדים נרדמו. הקטין הזמין את העובד לישון לצידו והעובד נעתר לבקשתו, נשכב לצד הקטין והחל ללטפו תוך שהקטין נישקו והניח את ראשו על כתפיו של העובד אשר נישק את הקטין חזרה על ראשו.

ביום 3.8.09 הרשיע בית הדין את העובד, אף על פי שזוכה מחמת הספק בהליך הפלילי מעבירות פליליות על בסיס סמכותו לפי סעיף 61 ג' לחוק המשמעת.

בגזר הדין, עמד בית הדין למשמעת על חובת הנאמנות המוגברת החלה על עובד מדינה בכיר: **"בהבדל מעובד רגיל שגם עליו מוטלת חובת נאמנות, חובת הנאמנות המוטלת על עובד מדינה בכיר היא כפולה ומכופלת: הן משום שבנושאים רבים השירות הציבורי הוא בעל אופי מונופוליסטי, והן משום חיוניותם וחשיבותם לכל הציבור של העניינים המטופלים על ידי השירות הציבורי. (ולעניין זה, ראה דו"ח קרמניצר, הטיפול המערכתי במשמעת שירות המדינה, ינואר 1998, עמ' 7). ולכן –**
"הציבור זכאי לכך שעובדי המדינה, הפועלים מטעמו ולמענו יהיו אנשים אמינים והגונים. אמון הציבור בשירות המדינה ושיתוף הפעולה עלולים להתערער,, אם יתברר לציבור כי עובד המדינה, העומד לשרתו, עבר עבירה שיש עימה קלון. (עש"מ 4411/99 מדינת ישראל נ' אלקלעי)."

ביום 11.1.2010 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים, זאת לאחר שהעובד פרש מתפקידו: 1. נזיפה חמורה. 2. פסילה למילוי כל תפקיד במשרד החינוך לפרק זמן של 5 שנים.

העובד מועסק כאח בבית החולים בתל השומר.

העובד הואשם בכתב התובענה בעטיו של אירוע שנתרחש בין המועדים 19-20.9.08. באותה העת העובד עשה משמרת לילה, כאשר פתח בשיחה עם המתלוננת (שהייתה מטפלת פרטית של חולה במשמרתו) והציע לבצע בה עיסוי, על מנת שתוכל לישון ביתר קלות, הצעה שסורבה על ידה. העובד נכנס פעם נוספת לחדרה, חזר על הצעתו ואף נגע בכתפיה של המתלוננת והחל לעסותם, בעוד שהמתלוננת חזרה על מבוקשה שיניח לה. העובד פסק ממעשיו ויצא מהחדר.

עוד במהלכם של אותם מועדים, ניגש העובד למתלוננת והעיר לה כי תנוחת השינה שלה אינה טובה והיא זקוקה לעיסוי, גם הפעם סירבה המתלוננת לאותה הצעה. העובד הניח את ידיו על גבה מתחת לחולצתה והושיבה על ברכיו, והמתלוננת חזרה על מבוקשה כי רוצה היא לישון ואינה מעוניינת בכל עיסוי. העובד פסק ממעשיו ויצא מהחדר.

ביום 6.12.2009 הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), ו- (3) לחוק המשמעת, לאחר שהעובד הודה בפרטים ובעבירות במסגרתו של הסדר טיעון.

בית הדין בגזר דינו דן בתגובה המשמעתית הנדרשת בעבירות של הטרדה מינית, ועמד על מגמת ההחמרה בדינם של עובדי מדינה שהורשעו בעבירות של הטרדה מינית, בהביאו ציטוט מעש"מ חליל רוחי נ' נציבות שירות המדינה (טרם פורסם):

"מעשי הטרדה מינית המתרחשים בשירות הציבורי פוגעים פגיעה קשה לא רק באדם הנפגע ממעשים אלה, אלא גם בדמותו של השירות הציבורי ובאימונו שהציבור רוחש לו. הטרדה מינית כרוכה בפגיעה עמוקה בכבודו של הפרט הנפגע; התייחסות לאדם המתמקדת במיניותו ולא בהווייתו כאדם, היא התייחסות המבזה ומשפילה את עצמיותו, את גאוותו ואת צנעת פרטיותו. היא פוגעת בערך השוויון בין המינים, ומנציחה דעות קדומות ומושגים של עליונות ונחיתות בתחום המיני, שמקומם לא יכירם בחברה מתוקנת.

ההטרדה המינית בתחום יחסי עבודה, היא חמורה במיוחד. יש בה לא רק מסממני ההשפלה והביזוי המתלווים לכל הטרדה מינית, אלא גם מיסודות ניצול המעמד של ממונה ביחס לעובד הכפוף לו והתלוי בו. אלה מוסיפים מימד של חומרה מיוחדת למעשים. יחסי מרות מעצימים את כוחו של הממונה ומחלישים את יכולת ההתמודדות של הכפוף לו; הם מקשים על העובד המוטרד להתמודד עם הטרדה המינית מחשש פן יבולע לו במקום עבודתו ובפרנסתו. פערי הכוחות בין המטריד למוטרד מתעצמים במצבים כאלה ומחייבים התייחסות ערכית מיוחדת."

ביום 13.12.2009 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה לצמיתות לכל תפקיד במשרד הבריאות. 4. פסילה לשירות המדינה לפרק זמן של שנתיים.

התעללות בחסר ישע

פסיקת ביה"ד לאחר הליך פלילי

7. בד"מ 117/09 נציבות שירות המדינה נ' פלוני

העובד הועסק במשרד הבריאות, ככוח עזר במחלקה לטיפול באוטוטיסטים, בבית החולים "איתנים". בעקבות ההליכים הפליליים כנגד העובד הוא הושעה מעבודתו על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדו.

כנגד העובד הוגש כתב אישום בבית המשפט המחוזי בירושלים אשר ייחס לו חמש עבירות של התעללות בחסרי ישע ע"י אחראי, לפי סעיף 368ג' לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

על פי כתב האישום, העובד מילא אחר הוראותיה של האחות הראשית במחלקה, שביקשה לאכוף דרכי טיפול או משמעת כלפי החוסים בבית החולים, שכללו שימוש באלימות פיזית ומילולית בוטה והשפלתם של החוסים בדרכים שונות. בחלק מהמקרים, נהג העובד בחוסים בדרכים פוגעניות משלו ואף הורה לאנשי הצוות האחרים לנהוג לפיהן.

ביום 9.6.09 לאחר שהעובד הודה בביצוע העבירות המיוחסות לו, הרשיעו בית המשפט המחוזי בכל המיוחס לו, וגזר את עונשו כך שהטיל עליו 3 חודשי מאסר בפועל, 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונש מאסר על תנאי של 12 חודשים שלא יבצע עבירה כלשהי מסוג פשע תוך שנתיים מיום שחרורו ממאסרו.

ביום 24.1.10 הרשיע בית הדין למשמעת את העובד בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3) ו-6 לחוק המשמעת.

בית הדין עמד על חומרת העבירות שביצע העובד, והביא בהקשר זה מדבריו של בית המשפט המחוזי: "חסרי הישע, הם החוסים, אינם מודעים לעצם קיומן ומהותן של זכויות יסוד מהן נהנים אנו באשר נלך, עליהן לעמוד בקול תרועה רמה וברוב תוקף. לפיכך, עלולים חסרי הישע להיתפס, בטעות, כמי שמוחלים על זכותם לכבוד, כמי שלכאורה אינם זקוקים לו מבחינה קיומית, "ויתור" מתוך חוסר מודעות כמובן."

עוד ציין בית הדין כי:

"אין להכביר מילים באשר לחומרת מעשיו של הנאשם, אשר מעוררים תחושת סלידה כבדה. בעקבות מעשים אלה, אין מנוס מהטלת אמצעי משמעת ממשיים על הנאשם ואף מרתיעים כלפי עובדי מדינה אחרים ושיהיה בהם ביטוי הולם לחומרת מעשיו."

ביום 11.2.10 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר תוך מתן פיצויי פיטורין בשיעור של 60%. 3. פסילת העובד לצמיתות ממשרד הבריאות. 4. פסילה משירות המדינה עד הגיע העובד לגיל 67.

8. פסיקת ביה"ד לאחר הליך פלילי
בד"מ 156/09 נציבות שירות המדינה נ' פלונית

העובדת הועסקה כאחות מעשית במרכז לבריאות הנפש בטירת הכרמל. עם הגשת כתב האישום כנגד העובדת, היא הושעתה מעבודתה על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדה.

כנגד העובדת הוגש כתב אישום בבית המשפט המחוזי בחיפה אשר ייחס לה ביצוע עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועבירה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, זאת בגין מעשים אלו: במסגרת תפקידה כאחות מעשית בבית החולים, הייתה העובדת אחראית על המטופלים, חולי הנפש וחסרי הישע המאושפזים בבית החולים. באחד הימים, שבין החודשים פברואר-מאי 2008, במהלך עבודתה בבית החולים, עת שהתה העובדת בחדר הרחצה עם מטופלת קשישה, שהייתה במערומיה, הושיבה אותה העובדת על אסלת בית השימוש וכיוונה אליה זרם מים על מנת לרחוץ אותה. במהלך רחיצתה של המטופלת, הכתה העובדת מכה אחת על גבה של המטופלת השפופה, צעקה עליה, דיברה אליה בגסות ואמרה לה פעמיים "פויה מסריחה".

ביום 24.9.09 הרשיע בית המשפט המחוזי את העובדת במיוחס לה בכתב האישום, על פי הודאתה. ביום 29.12.09 קבע בית המשפט המחוזי כי בעבירות בהן הורשעה העובדת יש קלון וגזר עליה עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות ו-12 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים.

ביום 14.2.10 הרשיע בית הדין למשמעת את העובדת בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3) ו- (6) לחוק המשמעת.

בית הדין למשמעת בגזר הדין נתן את דעתו לחומרת מעשיה של העובדת ועל שיקול ההרתעה העומד בבסיס ההחלטה באשר לאמצעי המשמעת שיינקטו כנגדה:

"כאמור בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, הנאשמת מעלה באמון שניתן בה על ידי הציבור וניצלה את הסמכויות שהופקדו בידיה להתעמרות במטופלת ולפגיעה בה.

למותר לציין כי הרמת יד על מטופל או התעמרות בו, הינה תופעה פסולה מעיקרה ואין לה מקום במערכת הבריאות ובחברה בכלל. הפגיעה שפגעה הנאשמת במטופלת לא הייתה פגיעה גופנית בלבד, אלא רמיסה של רגשותיה וכבודה, ויש בה לערער לחלוטין את האמון שנותן הציבור המפקיד את הזקוק לטיפול בידי רשויות הבריאות.

לא נעלמו מעינינו נסיבות חייה הקשות של הנאשמת, מצבה הבריאותי וחווות הדעת החיוביות עליה ממקום עבודתה, אך מול אלה צריך להינתן משקל נאות לאינטרס הציבורי. שיקולי ההרתעה מחייבים אותנו לנקוט באמצעים משמעותיים כנגד אחות שכשלה בתקיפה של מטופל ובהתעמרות בו, גם אם היא אחות ותיקה ומסורה."

ביום 22.2.10 גזר בית הדין למשמעת את דינו של העובד בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה לכל תפקיד סיעודי או לכל תפקיד של אחות במערכת הבריאות למשך 10 שנים. 4. פסילה לשירות המדינה למשך 4 שנים.

שׁוּחַד

פסיקת ביה"ד לאחר הליך פלילי

9. בד"מ 55/09 נציבות שירות המדינה נ' פלונית

העובדת הועסקה ברשות המיסים, בפקיד שומה פ"ת, כמנהלת תחום ביקורת. עם הגשת כתב האישום כנגד העובדת, היא הושעתה מעבודתה על ידי נציב שירות המדינה זאת עד לסיום ההליכים הפליליים והמשמעתיים נגדה.

נגד העובדת הוגש כתב אישום מתוקן בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, המייחס לה עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, ועבירת שוחד לפי סעיפים 290 ו-291 לחוק העונשין. על פי כתב האישום, העובדת יחד עם אחרים קשרה קשר שממסגרתו הוצג מצג כוזב כלפי נישום לפיו צפויה להתנהל נגדו חקירה והוא זומן לאותה חקירה. ועל בסיסו של אותו מצג, הוא זומן למשרדי מס הכנסה, שם נמסר לו בזימון שאם ישולם לאותם קושרים ובהם העובדת 90,000 ₪ תמנע אותה חקירה פלילית. העובדת קיבלה לידה 30,000 ₪ במזומן ושאר כספי השוחד ניתנו לאחרים עימם קשרה קשר.

ביום 21.11.08 לאחר שהעובדת הודתה והורשעה, גזר בית המשפט את דינה של העובדת ל-24 חודשי מאסר בפועל ו-18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים.

ביום 19.3.09 קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של העובדת על חומרתו של העונש, ועונש המאסר בפועל הועמד על 15 חודשים.

ביום 22.11.09 הרשיע בית הדין למשמעת את העובדת בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), (4) ו-(6) לחוק המשמעת.

בית הדין בגזר דינו הדגיש את החומרה הרבה במעשיה של העובדת בציינו: "כבר נפסק בפסיקתו של בית המשפט העליון, לגבי יסוד החומרה שיתווסף למעשיו של עובד במדרג הניהולי, כאשר התפקיד במדרג הניהולי אותו מילאה העובדת באותם המועדים וגם וותק שירותה צריכים היו להובילה כמנהלת תחום להתנהגות אחרת, ברוח פסיקתו של בית המשפט העליון:

"עובדי המדינה אף הם נבדלים זה מזה. גם אם כולם כפופים לאותו דין, יהיו אלה חוקי המדינה או כללי המשמעת, אין מקפידים עם כולם באותה מידה. כל שעובד המדינה נושא משרה רמה יותר, שיש עמה אמון רב יותר וסמכויות חזקות יותר, כך יש מקום לדרוש ממנו שיקפיד יותר במילוי תפקידו על טוהר המידות ועל התנהגות הולמת. לעניין זה יש הבדל בין עובד בכיר, הממונה על עובדים רבים ואמור לשמש דוגמה להם ולציבור, לבין עובד זוטרי. יש מקום לצפות ולדרוש ממנהל כללי של משרד ממשלתי יותר מאשר מצפים ודורשים מן המזכירה שלו, כשם שיש מקום להקפיד עם המפקח הכללי של המשטרה יותר מכפי שמקפידים עם שוטר מן השורה."

ביום 29.11.09 גזר בית הדין למשמעת את דינה של העובדת בהשיתו עליה את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה משירות המדינה העובדת תיפסל לשירות המדינה עד הגיעה לגיל 67.

דיווחים כוזבים

10. בד"מ 90/09 נציבות שירות המדינה נ' פלונית

העובדת הועסקה כמורה בבית ספר "גלעד" בנצרת עילית.

ביום 7.12.09 הרשיע בית הדין למשמעת את העובדת בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2) ו-3 לחוק המשמעת, זאת בשל כך כי במהלך שנת הלימודים בסוף חודש דצמבר 2008 יצאה בשני ימי לימודים לחו"ל, מבלי שביקשה או קיבלה היתר לאותה יציאה והציגה מצג כוזב לגבי מחלת בנה לגבי אותה תקופה.

באשר לדפוס התנהגותה של העובדת ציין בית הדין כי:

"הנאשמת לא נהגה לפי נוהלי משרד החינוך, יצאה לחו"ל בניגוד לאותו נוהל שהיתה צריכה לפחות להיות מודעת לקיומו אם לא ידעה את פרטיו המלאים ולא היתה רשאית לקבוע לעצמה, את גבולות הציות לחוזר המנכ"ל שסייג את חופש התנועה של מורים לחו"ל במהלך קיום הלימודים וזאת ברוח פסיקתו של ביהמ"ש העליו בעש"מ 318/04, בעניין אפים מנוס, נגד נציבות שירות המדינה "הנחת היסוד בבסיס כל מערכת ציבורית הינה כי הנחיות הניתנות על ידי ראשי המערכת יבוצעו על ידי הכפופים להם במורד השרשרת ההיררכית."

בית הדין הביא מדברי בית המשפט העליון בעש"מ ציילר נ' נציבות שירות המדינה (טרם פורסם):

"... עובד ציבור הנתון למערכת כללי משמעת מחייבים אינו אדון לעצמו ולחרוג מהם ולהפר אותם, בין אם תכלית ההפרה נועדה לקדם עניין פרטי, ובין אם היא נועדה לקדם אינטרס ציבורי כזה או אחר הנראה בעיני העובד חשוב וראוי. מערכת כללי המשמעת בשירות הציבורי נועדה, בין היתר, לתחום ולשים גבולות לפעולתו של העובד במסגרת תפקידו. חריגה מודעת ממסגרת התפקיד, תוך שימוש שלא כדין באמצעים שמקום העבודה מעמיד לרשות העובד לצרכי התפקיד אינה מותרת, והיא מהווה הפרה של כללי המשמעת."

ביום 15.12.09 גזר בית הדין למשמעת את דינה של העובדת בהשיתו עליה את אמצעי המשמעת הבאים, זאת לאחר שהעובדת פרשה משירות המדינה: 1. נזיפה חמורה. 2. פסילה לפרק זמן של שנה למלא כל תפקיד במשרד החינוך.

.....

חומר נוסף בנושא משמעת תוכלו למצוא באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה בכתובת <http://www.civil-service.gov.il> תחת "חוזרי היחידות", "המשמעת", "דוחות / נהלים / פסיקה".